

לקט ידיעות – יולי 2019

מנחת התכנית: אליהו (מיל) עזיז פנינה שרביט ברך

רכז התכנית: עזיז אורי בארי

צוות המחקר: ספי בקר, עינב דהן, אבישג טל, עמוס עצמון ודאלי שרגיי

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

פסיקה

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד אי ביצוע פעולות אכיפה ביחס למבנים בלתי חוקיים שהקימו פלסטינים בסמוך לכפר ענתא בבנימין.

פסק הדין ניתן ב-15 ביולי. בג"ץ 3107/16 רגבים נ' שר הביטחון.

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד מדיניות שירות בתי הסוהר במסגרתה נאסר השימוש בטלפונים על ידי אסירים ביטחוניים קטינים, למעט במקרים חריגים.

פסק הדין ניתן ב-1 ביולי. בג"ץ 2316/19 המוקד להגנת הפרט נ' שירות בתי הסוהר.

בג"ץ מחק עתירות שהגישו פלסטינים כנגד קצב הטיפול של רשות האוכלוסין וההגירה במזרח ירושלים בבקשות התאזרחות שהגישו, תוך שמירת זכויות העותרים.
פסק הדין ניתן ב-21 ביולי. [בג"ץ 7725/17 מאזן ג'זאוי נ' משרד הפנים](#).

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי פלסטינים כנגד אי-היענותה של המשטרה לסייע בפינוי שני נכסים בחברון, בית רחל ובית לאה, וקבע כי קיימת אי-בהירות ביחס לזכויות המקרקעין בנכסים ולפיכך לא הוכחו היסודות הנדרשים לשם מתן סיוע בסילוק פלישה.
פסק הדין ניתן ב-21 ביולי. [בג"ץ 4470/18 שהירה עבדאלעזיז אלזעטרי נ' מדינת ישראל](#).

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד פסק דינו של בית המשפט הצבאי לערעורים, בגדרו התקבל ערעור התביעה הצבאית והוחמר עונשו של העותר, אשר הורשע בגין אי-מניעת עבירה בהקשר של הפיגוע שאירע באזור התעשייה ברקן בחודש אוקטובר 2018.
פסק הדין ניתן ב-23 ביולי. [בג"ץ 4705/19 פלוני נ' בית המשפט הצבאי לערעורים](#).

בג"ץ קיבל את עמדת המדינה שלפיה האיסור על גביית כספים אסורים חל גם על מקרקעין המנוהלים על ידי הממונה על הרכוש הנטוש באיו"ש, כשם שהוא חל בשטח מדינת ישראל, וכי המועצה האזורית והאגודה במגזר הכפרי באיו"ש, או כל גוף אחר מטעמן, אינן רשאיות לגבות מהתושבים כספים מעבר לעלויות הפיתוח שאושרו על ידי משרד הבינוי והשיכון. זאת במסגרת עתירה שהוגשה כנגד גביית כספים מעבר לעלויות הפיתוח המאושרות.
פסק הדין ניתן ב-8 ביולי. [בג"ץ 3378/18 צבי יהונתן נ' ההסתדרות הציונית העולמית, החטיבה להתיישבות](#).

בית המשפט העליון דחה ערעור שהוגש כנגד החלטת בית המשפט המחוזי, אשר דחה עתירת חופש מידע שעסקה במסמכים הנוגעים למצב זכויות האדם באריתריאה, ולמגעים המדיניים בינה לבין ישראל בעניין החזרת מבקשי המקלט לאריתריאה.
פסק הדין ניתן ב-24 ביולי. [ע"מ 5958/18 חנה רז בורר נ' משרד החוץ](#).

בית המשפט המחוזי קבע כי הרשות הפלסטינית אחראית לפיגועים שאירעו במהלך האינתיפאדה השנייה, גם כאשר הפיגועים בוצעו שלא רק באופן ישיר על ידי עובדיה.
ב-8 ביולי קבע בית המשפט כי הרשות הפלסטינית אחראית לפיגועים שאירעו במהלך האינתיפאדה השנייה, גם כאשר הפיגועים בוצעו שלא רק באופן ישיר על ידי עובדיה, אלא גם על ידי אש"ף, חמאס והג'יהאד האיסלאמי, זאת במסגרת 17 תביעות נזיקין שהוגשו כנגד הרשות הפלסטינית. פסק הדין ניתן על ידי סגן נשיא בית המשפט המחוזי בירושלים השופט משה דרורי, אשר התייחס לארבעה מימדים של אחריות של הרשות הפלסטינית ואש"ף: האידיאולוגי, הכספי, המעשי, והתקשורתי. בפסק הדין נקבע כי הרשות אחראית ביחס לשלושת המימדים הראשונים, ואילו ביחס למישור התקשורתי, לא הוכח קשר סיבתי בינה לבין הפיגועים נשוא התיקים. לצורך קביעת אחריות הרשות, בית המשפט הסתמך גם על הפעולות שנקטה לאחר ביצוע הפיגועים, בין היתר: מימון האסירים ובני משפחותיהם; מימון משפחות השאהידים; הכרה במעמד השאהידים

בפרסומי הרשות ובאתרים השונים; עריכת עצרות; קריאת שמות רחובות, כיכרות וקבוצות ספורט על שם המחבלים; הכרזות של ראשי הרשות ואש"ף לפיהם כל האסירים נשלחו על ידם, לרבות מבצעי פיגועים של החמאס והג'יהאד האיסלאמי; מדיניות "הדלת המסתובבת" במסגרתה מחבלים שהושמו בבתי כלא של הרשות על מנת שלא ייעצרו על ידי כוחות הביטחון הישראליים, בין היתר גם פעילי חמאס וג'יהאד איסלאמי, שוחררו כעבור זמן קצר, על אף שאנשי הרשות ידעו כי חברי ארגונים אלה ביצעו פעולות טרור, ואם ישוחררו יש סיכוי רב כי ימשיכו לבצע פיגועי טרור; מתן הוראה מפורשת לרכישת אמל"ח לצורך ביצוע פיגועים. בית המשפט קבע כי אש"ף, הרשות הפלסטינית וערפאת, תמכו בביצוע פיגועים בכל שטחי מדינת ישראל, לרבות בגדה המערבית ובתוך ה'קו הירוק', וכי בכירים במנגנוני הרשות סיפקו נשק ואמל"ח לחמאס והג'יהאד האיסלאמי, ואף היו מעורבים בהכנת פיגועים. פסק הדין מטיל את האחריות על הרשות הפלסטינית, אש"ף, ערפאת ומרואן ברגותי (ובכמה תיקים הוטלה אחריות גם על החמאס), וקובע כי גובה הנזק והפיצויים ידונו במועד מאוחר יותר.

פסק הדין ניתן ב-8 ביולי. [ת"א 2538/00 אירנה ליטבק נורז'י נ' הרשות הפלסטינית. חלק ראשון; חלק שני; חלק שלישי; חלק רביעי; תקציר פסק הדין](#). בהמשך לפסק הדין, ב-29 ביולי נקבעו פיצויים בסך 44 מיליון ש"ח באחת מתביעות הנזיקין- [ת"א 6062-04 עזבון המנוחה מרים חנה אמיתי ז"ל נ' מוחמד עיד עבדאלקאדר עיסא](#).

ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

בית משפט פדרלי בקנדה אסר על סימון יינות שיוצרו בשטחי יהודה ושומרון כתוצרת ישראלית וקבע כי על פי החוק הקנדי, מוצרי מזון, כולל יינות, שנמכרים בקנדה, חייבים לכלול פירוט של ארץ הייצור שלהם, וכי זיהוי היינות כתוצרת ישראל הוא מטעה ומפריע לצרכנים הקנדים לקבל החלטה מושכלת. ההחלטה ניתנה ב-29 ביולי ([ההחלטה](#)).

ארגנטינה הכריזה על חיזבאללה כארגון טרור והקפיאה את נכסי הארגון במדינה. ההכרזה פורסמה ב-18 ביולי ([Reuters](#), 18 ביולי, [NY Times](#)).

ארצות הברית הטילה סנקציות על גורמים הקשורים לחיזבאללה, ביניהם על שני חברי פרלמנט בלבנון. הסנקציות הוטלו ב-9 ביולי ([הודעת מחלקת האוצר של ארצות הברית](#); 9 ביולי, [NY Times](#); 9 ביולי, [Reuters](#); 9 ביולי, [Washington Post](#)).

מזכ"ל האו"ם פרסם את הדוח העיתי בנוגע ליישום החלטה 1701 של מועצת הביטחון. הדוח פורסם ב-17 ביולי ([הדוח](#)).

בית הנבחרים האמריקאי אימץ החלטה המתנגדת לתנועת החרם נגד ישראל (BDS). ההחלטה אומצה ב-23 ביולי ([ההחלטה](#); 23 ביולי, [NY Times](#); 23 ביולי, [Washington Post](#)).

דיני מלחמה

המשרד לנושאי סמים ופשיעה באו"ם פרסם דוח בנוגע למקרי רצח ברחבי העולם, במסגרתו מצא כי בשלושים השנים האחרונות שיעור הקורבנות כתוצאה מפשיעה גבוה בצורה משמעותית משיעור הקורבנות בעימותים מזוינים. הדוח פורסם ב-12 ביולי ([הדוח](#)).

מאבק בטרור

מזכ"ל האו"ם פרסם את הדוח העיתי התשיעי בדבר האיום שנשקף מדאע"ש לשלום והביטחון בעולם, והמאמצים שהאו"ם נוקט למיגור האיום. הדוח פורסם ב-31 ביולי ([הדוח](#)).

זכויות אדם

ארגון אמנסטי העולמי הגיש למועצת זכויות האדם של האו"ם דוח במסגרתו נטען כי במהלך שש השנים מאז עלייתו לשלטון של נשיא מצרים עבד אל-פתאח א-סיסי, חלה התדרדרות במצב זכויות האדם במדינה, עקב חוקים חדשים שעברו אשר פוגעים בזכויות האדם. הדוח הוגש ב-3 ביולי ([הדוח](#) ; [הודעת ארגון אמנסטי](#)).

משפט בינלאומי פלילי

תובעת בית הדין הבינלאומי הפלילי פרסמה את התכנית האסטרטגית לשנים 2019-2021. התכנית פורסמה ב-17 ביולי ([התכנית](#)). ראו גם הרחבה בנוגע לטיטוט התכנית האסטרטגית, אשר דומה במהותה לתכנית שפורסמה, [בלקט מאי 2019](#).

ערכאת קדם המשפט של בית הדין הבינלאומי הפלילי הרשיעה את בוסקו נטאגנדה, אשר עמד בראש מיליצית מורדים בקונגו, בעבירות של פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות שבוצעו בין השנים 2002-2003.

פסק הדין ניתן ב-8 ביולי ([פסק הדין](#) ; [הודעת בית הדין](#) ; 8 ביולי, [Reuters](#) ; 8 ביולי, [NY Times](#) ; 8 ביולי, [Guardian](#) ; 31 ביולי, [ASIL](#)). ראו גם ניתוח פסק הדין בהיבט של אופן סיווג העימות : [קובו מאצ'אק](#), 15 ביולי, [EJIL: Talk!](#).

סנקציות

ארצות הברית הטילה עיצומים על שר החוץ של איראן מוחמד ג'וואד זריף. הסנקציות הוטלו ב-31 ביולי ([הודעת מחלקת האוצר של ארצות הברית](#); 31 ביולי, [Guardian](#); 31 ביולי, [Reuters](#); 31 ביולי, [Washington Post](#); 1 באוגוסט, [NY Times](#)).

ענייני הגירה

ארצות הברית וגואטמלה חתמו על הסכם "מדינה שלישית בטוחה" במסגרתו מהגרים ממרכז אמריקה, בין היתר מאל סלבדור והונדורס, אשר נכנסים לגואטמלה בדרכם לארצות הברית, יחויבו להגיש בקשת מקלט בגואטמלה ולא בגבול האמריקאי. ההסכם נחתם ב-26 ביולי ([תדריך הנשיא טראמפ](#); 26 ביולי, [Washington Post](#); 26 ביולי, [Guardian](#); 26 ביולי, [NY Times](#)). ראו גם ביקורת על ההסכם ודיון בהיתכנות שלו: [סוזן גזש](#), 30 ביולי, [Just Security](#).

הנציבות האירופית הפנתה את הונגריה לבית הדין האירופי לצדק, בגין קידום הליכי חקיקה אשר מטילים אחריות פלילית על פעולות המסייעות למבקשי מקלט. ההפנייה בוצעה ב-25 ביולי ([הודעת הנציבות האירופית](#); 25 ביולי, [Reuters](#)).

משפט בינלאומי כללי

בית הדין הבינלאומי לצדק קבע כי פקיסטן הפרה את אמנת וינה בדבר יחסים קונסולריים כאשר מנעה הגשת סיוע דיפלומטי לקולבהושן סודיר ג'דאב, אזרח הודי שהועמד לדין בגין ריגול ונגזר עליו עונש מוות, וקבע כי עליה לבחון את גזר הדין מחדש. בהמשך לכך, [הודיעה](#) פקיסטן כי תאפשר להודו להגיש למר ג'דאב סיוע דיפלומטי.

ההחלטה ניתנה ב-17 ביולי ([ההחלטה](#); [הודעת בית הדין](#); 17 ביולי, [Reuters](#)). ראו גם ניתוח ההחלטה: [רפאל שפר וקנאד בגצי](#), 25 ביולי, [Opinio Juris חלק ראשון](#), [Opinio Juris חלק שני](#); סקירת הרקע העובדתי והטענות שהעלו המדינות: [פרייה בטנס](#), 18 ביולי, [EJIL: Talk!](#); דיון בשאלה אם אמנת וינה חלה על מקרי ריגול: [ראסל בוכן ואינאקי נווארט](#), 8 באוגוסט, [EJIL: Talk!](#).

הטריבונל הבינלאומי למשפט הים (ITLOS) קבע כי על ניגריה לשחרר את מכלית הנפט השוויצרית שתפסה בחודש ינואר 2018.

ההחלטה ניתנה ב-6 ביולי ([ההחלטה](#); [הודעת הטריבונל](#)). ראו גם ביקורת על השימוש שעשה הטריבונל בסעדים זמניים: [יוריקה אישי](#), 31 ביולי, [EJIL: Talk!](#).

בית המשפט העליון בהולנד קבע כי הולנד אחראית, במידה מועטה, לעבירות שביצעו כוחות שמירת השלום של האו"ם מטעמה, במהלך מלחמת סרביה בשנת 1995. ההחלטה ניתנה ב-19 ביולי (תרגום ההחלטה; [הודעת בית המשפט](#)). ראו גם ביקורת על ההחלטה ביחס לשיוך עבירות הנעשות על ידי כוחות שמירת השלום של האו"ם למדינה שממנה הם נשלחו: טום דנבאום, 23 ביולי, [\(EJIL: Talk\)](#).

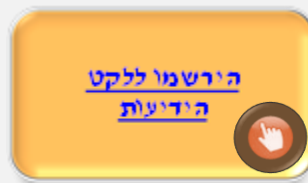
ממשל טראמפ

בית המשפט העליון בארצות הברית הפך את החלטת ערכאת הערעורים וקבע כי ניתן להשתמש בחלק מכספי משרד ההגנה האמריקאי לצורך מימון הקמת החומה בגבול עם מקסיקו. ההחלטה ניתנה ב-26 ביולי (ההחלטה; [Reuters](#); 27 ביולי, [Guardian](#); 26 ביולי, [NY Times](#)).

ועדת המודיעין של הסנאט האמריקאי פרסמה את החלק הראשון, מתוך חמישה, של הדוח בנוגע להתערבות הרוסית בבחירות בארצות הברית בשנת 2016. הדוח פורסם ב-25 ביולי (הדוח).

הנשיא טראמפ הטיל וטו על שלוש הצעות חוק שאושרו בקונגרס, אשר מגבילות את יכולתו של הממשל האמריקאי למכור נשק לערב הסעודית. הווטו הוטל ב-24 ביולי (הווטו הראשון; הווטו השני; הווטו השלישי; [Guardian](#)), 25 ביולי.

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. [צפו בלקטי הידיעות הקודמים](#).

* אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- lawans@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2017 כל הזכויות שמורות

התכנית למשפט וביטחון לאומי, INSS